

HRVATSKI SABOR

1730

Na temelju članka 88. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O ZAŠTITI TRŽIŠNOG NATJECANJA

Prolašavam Zakon o zaštiti tržišnog natjecanja, koji je donio Hrvatski sabor na sjednici 15. srpnja 2003.

Broj: 01-081-03-2640/2

Zagreb, 21. srpnja 2003.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Stjepan Mesić, v. r.

ZAKON O ZAŠTITI TRŽIŠNOG NATJECANJA

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju pravila i sustav mjera za zaštitu tržišnog natjecanja, ovlasti i zadaće te ustrojstvo tijela za zaštitu tržišnog natjecanja i postupanje u vezi s provedbom ovoga Zakona.

Primjena Zakona

Članak 2.

Ovaj se Zakon primjenjuje na sve oblike sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja na teritoriju Republike Hrvatske ili izvan teritorija Republike Hrvatske, ako imaju učinak na teritoriju Republike Hrvatske, osim ako posebnim propisom za pojedina tržišta nije drukčije uređeno.

Članak 3.

(1) Ovaj se Zakon primjenjuje na trgovačka društva, trgovca pojedinca, obrtnika i druge pravne i fizičke osobe, koje obavljajući gospodarsku djelatnost sudjeluju u prometu robe i/ili usluga.

(2) Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se odgovarajuće i na svaku pravnu i fizičku osobu koja na tržištu ostvari povremeni ili jednokratni promet robe i/ili usluga.

(3) Ovaj se Zakon primjenjuje na pravne i fizičke osobe sa sjedištem i prebivalištem u inozemstvu, ako njihovo sudjelovanje u prometu robe i/ili usluga proizvodi učinak na domaćem tržištu.

Članak 4.

(1) Ovaj se Zakon primjenjuje i na pravne osobe čiji su osnivači ili imatelji udjela ili dionica država, odnosno jedinice lokalne ili jedinice područne (regionalne) samouprave.

(2) Ovaj se Zakon primjenjuje i na sve pravne i fizičke osobe kojima je na temelju posebnih propisa povjereno obavljanje službe od općega gospodarskog interesa ili utvrđeno isključivo pravo obavljanja određene djelatnosti, i to samo u slučajevima ako primjena ovoga Zakona ne bi sprječavala, pravno i činjenično, obavljanje zadaća koje su im posebnim propisima utvrđene i zbog kojih su te osobe osnovane.

Poduzetnik pod kontrolom drugoga poduzetnika

Članak 5.

(1) Ovaj se Zakon primjenjuje i na poduzetnika koji ima kontrolu nad drugim poduzetnikom te na poduzetnika pod njegovom kontrolom.

(2) Poduzetnikom pod kontrolom drugog poduzetnika, u smislu stavka 1. ovoga članka, smatra se poduzetnik u kojem drugi poduzetnik izravno ili neizravno:

1. ima više od polovine udjela ili dionica, ili

2. može ostvarivati više od polovine glasačkih prava, ili

3. ima pravo na postavljanje više od polovine članova uprave, nadzornog odbora, odnosno odgovarajućeg tijela za upravljanje, te vođenje poslova, ili

4. na drugi način ima pravo na upravljanje poslovanjem poduzetnika.

(3) Poduzetnik je u smislu ovoga Zakona pravna i fizička osoba iz članka 3. ovoga Zakona.

Pravni odnosi i poduzetnici na koje se Zakon ne primjenjuje

Članak 6.

Ovaj se Zakon ne primjenjuje na odnose između poslodavca i zaposlenika te na odnose koji su uređeni kolektivnim ugovorima između poslodavaca i radničkih sindikata.

Mjerodavno tržište

Članak 7.

(1) U smislu ovoga Zakona, mjerodavno tržište određuje se kao tržište određene robe i/ili usluga koje su predmet obavljanja djelatnosti poduzetnika na određenom zemljopisnom području.

(2) Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja (u daljnjem tekstu: Vijeće) propisuje što se smatra mjerodavnim tržištem za potrebe primjene ovoga Zakona.

Tijelo ovlašteno za provedbu Zakona

Članak 8.

Upravne i stručne poslove u vezi sa zaštitom tržišnog natjecanja obavlja Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (u daljnjem tekstu: Agencija).

II. SPORAZUMI

Zabranjeni sporazumi

Članak 9.

(1) Zabranjeni su sporazumi između poduzetnika, ugovori, pojedine odredbe ugovora, izričiti ili prešutni dogovori, usklađeno djelovanje, odluke udruženja poduzetnika (u daljnjem tekstu: sporazumi) koji kao cilj ili posljedicu imaju sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišnog natjecanja na mjerodavnom tržištu, a naročito oni kojima se:

1. izravno ili neizravno utvrđuju kupovne ili prodajne cijene, odnosno drugi trgovinski uvjeti,
2. ograničava ili nadzire proizvodnja, tržišta, tehnološki razvoj ili ulaganje,
3. dijele tržišta ili izvori nabave,
4. primjenjuju nejednaki uvjeti na istovrsne poslove s različitim poduzetnicima, čime ih se dovodi u nepovoljniji položaj u odnosu na konkurenciju,
5. uvjetuje sklapanje ugovora prihvaćanjem od drugih ugovornih stranaka dodatnih obveza, koje po svojoj prirodi ili običajima u trgovini nisu u vezi s predmetom tih ugovora.

(2) Sporazumi kojima se sprječava, ograničava ili narušava tržišno natjecanje u smislu stavka 1. ovoga članka, a ne mogu se izuzeti u smislu članka 10. ovoga Zakona, ništavi su.

Članak 10.

(1) Za određene vrste sporazuma koji pridonose unaprjeđenju proizvodnje ili distribucije robe i/ili usluga, promicanju tehnološkog ili gospodarskog razvoja, koji pružaju potrošačima razmjernu korist, Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Vijeća propisuje uvjete za pojedinačna ili skupna izuzeća tih sporazuma.

(2) Sporazumima iz stavka 1. ovoga članka ne mogu se:

1. poduzetnicima nametati ograničenja koja nisu neophodna za postizanje navedenih ciljeva, te
2. poduzetnicima omogućiti isključivanje znatnog dijela konkurencije s tržišta, za robe i/ili usluga koje su predmetom sporazuma.

Skupna izuzeća

Članak 11.

(1) Uvjeti iz članka 10. stavak 1. ovoga Zakona, koji se donose za skupna izuzeća, odnose se na sljedeće vrste sporazuma:

1. sporazume između poduzetnika koji ne djeluju na istoj razini proizvodnje, odnosno distribucije, a posebno sporazumi o isključivoj distribuciji, selektivnoj distribuciji, isključivoj kupnji i franchisingu,
2. sporazume između poduzetnika koji djeluju na istoj razini proizvodnje, odnosno distribucije, a posebno sporazumi o istraživanju i razvoju te o specijalizaciji,
3. sporazume o transferu tehnologije, o licenci i o know-how,
4. sporazume o distribuciji i servisiranju motornih vozila, te
5. sporazume o osiguranju.

(2) Propisom iz stavka 1. ovoga članka, određuju se:

1. uvjeti koje sporazum mora sadržavati,
2. ograničenja ili uvjeti koje takvi sporazumi ne smiju sadržavati,
3. drugi uvjeti koji se moraju ispuniti.

(3) Sporazumi koji ispunjavaju uvjete iz članka 10. ovoga Zakona, ne moraju se podnositi na ocjenu Agenciji radi pojedinačnog izuzeća iz članka 12. ovoga Zakona.

(4) Agencija može po službenoj dužnosti pokrenuti postupak za ocjenu pojedinog sporazuma iz stavka 3. ovoga članka ako učinci tog sporazuma, samostalno ili kumulativno sa sličnim sporazumima na mjerodavnom tržištu, ne ispunjavaju uvjete iz članka 10. ovoga Zakona.

Pojedinačna izuzeća

Članak 12.

(1) Na zahtjev sudionika sporazuma Agencija može utvrditi pojedinačno izuzeće od primjene odredbe članka 9. stavak 1. ovoga Zakona, ako sporazum ispunjava uvjete iz članka 10. stavak 1. ovoga Zakona.

(2) Izuzeće iz stavka 1. ovoga članka, Agencija utvrđuje rješenjem na ograničeno razdoblje koje, u pravilu, ne može biti dulje od pet godina.

(3) Rok iz stavka 2. ovoga članka može se na zahtjev sudionika sporazuma i nadalje produljivati za najviše pet godina, ako sudionici sporazuma dokažu da sporazum i nadalje udovoljava uvjetima iz članka 10. ovoga Zakona. Zahtjev za produljenjem izuzeća sudionici sporazuma moraju podnijeti Agenciji šest mjeseci prije isteka roka na koji im je izuzeće utvrđeno.

(4) Izuzeće utvrđeno rješenjem iz stavka 2. ovoga članka djeluje od dana sklapanja sporazuma, odnosno najkasnije od dana donošenja rješenja o izuzeću.

(5) Agencija može rješenjem odrediti mjere i uvjete neophodne za izuzeće sporazuma, rokove za njihovo ispunjenje, te u tom slučaju i dan stupanja na snagu izuzeća.

Sporazumi male vrijednosti

Članak 13.

(1) Odredbe članka 9. stavka 1. ovoga Zakona ne primjenjuju se na sporazume male vrijednosti.

(2) Sporazumom male vrijednosti smatra se sporazum u kojem je zajednički tržišni udio sudionika sporazuma i poduzetnika pod njihovom kontrolom neznatan, pod uvjetom da ne sadrži odredbe koje unatoč neznatnom tržišnom udjelu dovode do sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja.

(3) Vlada Republike Hrvatske donosi, na prijedlog Vijeća, uvjete kojima sporazumi male vrijednosti moraju udovoljavati, te ograničenja ili odredbe koje ne smiju sadržavati.

(4) Agencija može po službenoj dužnosti pokrenuti postupak za ocjenu pojedinog sporazuma koji udovoljava uvjetima propisanim propisom iz stavka 3. ovoga članka ako učinci tog sporazuma i drugih sporazuma na mjerodavnom tržištu, tržišno natjecanje značajno sprječava, ograničava ili narušava.

Poništavanje, ukidanje i izmjena rješenja

Članak 14.

(1) Agencija može, po službenoj dužnosti ili na zahtjev stranke, poništiti rješenje o izuzeću sporazuma u smislu odredaba ovoga Zakona, ako je rješenje bilo doneseno na temelju netočnih ili neistinitih podataka, koji su bili od odlučujućeg utjecaja za njegovo donošenje.

(2) Agencija može, po službenoj dužnosti ili na zahtjev stranke, ukinuti rješenje o izuzeću sporazuma u slučajevima:

1. ako nastupe promjene tržišnih uvjeta i okolnosti koje su bile bitne za donošenje rješenja, te više nisu ispunjeni uvjeti za izuzeće iz članka 10. ovoga Zakona,

2. ako sudionici sporazuma ne ispune neki od uvjeta ili krše neku od mjera određenih rješenjem Agencije,

(3) Agencija može, po službenoj dužnosti ili na zahtjev stranke, izmijeniti rješenje o izuzeću sporazuma u slučajevima:

1. ako nastupe promjene tržišnih uvjeta i okolnosti koje ne ovise o volji sudionika sporazuma i koji nemaju za posljedicu ukidanje rješenja u smislu stavka 2. ovoga članka,

2. ako sudionici sporazuma ne mogu ispuniti neki od uvjeta ili krše neku od mjera određenih rješenjem Agencije, zbog nastupa okolnosti koje ne ovise o njihovoj volji.

III. VLADAJUĆI POLOŽAJ I OGRANIČAVAJUĆA DJELOVANJA

Vladajući položaj

Članak 15.

(1) Poduzetnik je u vladajućem položaju ako se zbog svoje tržišne snage može ponašati na mjerodavnom tržištu u značajnoj mjeri neovisno od svojih stvarnih ili mogućih konkurenata, potrošača, kupaca ili dobavljača, naročito ako:

1. nema konkurenata na mjerodavnom tržištu, i/ili
2. ima značajnu tržišnu snagu na mjerodavnom tržištu u odnosu na stvarne ili moguće konkurente, a naročito s obzirom na:
 - tržišni udjel i položaj,
 - financijsku snagu,
 - pristup izvorima nabave ili tržištu,
 - povezanost s drugim poduzetnicima,
 - pravne ili činjenične zapreke za ulazak drugih poduzetnika na tržište,
 - poduzetnikovu sposobnost diktiranja tržišnih uvjeta s obzirom na njegovu ponudu ili potražnju, i
 - poduzetnikovu sposobnost isključivanja ostalih konkurenata s tržišta usmjeravanjem na druge poduzetnike.

(2) Dva ili više poduzetnika nalaze se u vladajućem položaju ako međusobno značajno ne konkuriraju na mjerodavnom tržištu glede određene robe i/ili usluga, te ako zajedno ispunjavaju uvjete iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Pretpostavlja se da se u vladajućem položaju nalazi poduzetnik čiji tržišni udjel na mjerodavnom tržištu iznosi više od 40%.

(4) Pretpostavlja se da se više poduzetnika u smislu stavka 2. ovoga članka nalazi u vladajućem položaju kada:

1. tri ili manje poduzetnika imaju zajednički tržišni udjel na mjerodavnom tržištu od više od 60%, ili
2. pet ili manje poduzetnika imaju zajednički tržišni udjel na mjerodavnom tržištu od više od 80 %.

Zlouporebe vladajućeg položaja

Članak 16.

(1) Zabranjena je svaka zlouporaba vladajućeg položaja jednog ili više poduzetnika na mjerodavnom tržištu.

(2) Zlouporaba iz stavka 1. ovoga članka očituje se naročito kao:

1. izravno ili neizravno nametanje nepravednih kupovnih ili prodajnih cijena, odnosno drugih nepravednih trgovinskih uvjeta,
2. ograničavanje proizvodnje, tržišta ili tehnološkog razvitka na štetu potrošača,
3. primjena nejednakih uvjeta na istovrsne poslove s drugim poduzetnicima, čime ih se dovodi u nepovoljan položaj u odnosu na konkurenciju,
4. uvjetovanje sklapanja ugovora pristankom drugih ugovornih stranaka na dodatne obveze, koje po svojoj prirodi ili običajima u trgovini nisu u nikakvoj vezi s predmetom tih ugovora.

Rješenje o zlouporabi vladajućeg položaja

Članak 17.

Agencija na temelju članaka 15. i 16. ovoga Zakona, a u smislu članka 57. točke 3. ovoga Zakona, rješenjem odlučuje naročito o sljedećem:

1. utvrđuje vladajući položaj i postupanje poduzetnika kojim se zloupotrebljava taj položaj, odnosno sprječava, ograničava ili narušava tržišno natjecanje, te trajanje takvoga postupanja,
2. zabranjuje svako daljnje postupanje poduzetnika iz točke 1. ovoga članka,
3. određuje rokove i mjere za uklanjanje štetnih učinaka takvoga postupanja,
4. određuje druge odgovarajuće mjere te rokove za njihovo izvršenje koje pridonose osiguravanju tržišnog natjecanja među poduzetnicima na mjerodavnom tržištu.

IV. KONCENTRACIJE

Zabranjene koncentracije

Članak 18.

Zabranjene su koncentracije kojima se stvara novi ili jača vladajući položaj jednog ili više poduzetnika, pojedinačno ili skupno, ako mogu značajno utjecati na sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišnog natjecanja, osim u slučaju ako sudionici koncentracije dokažu da će ta koncentracija dovesti do jačanja tržišnog

natjecanja na tržištu koje će biti značajnije od negativnih učinaka stvaranja ili jačanja njihovoga vladajućeg položaja.

Pojam koncentracije

Članak 19.

- (1) Koncentracija poduzetnika nastaje:
1. pripajanjem ili spajanjem poduzetnika,
 2. stjecanjem kontrole ili prevladavajućeg utjecaja jednog, odnosno više poduzetnika nad drugim, odnosno više drugih poduzetnika ili dijelom drugog poduzetnika, odnosno dijelovima drugih poduzetnika i to:
 - stjecanjem većine dionica ili udjela, ili
 - stjecanjem većine prava glasa, ili
 - na drugi način u skladu s odredbama Zakona o trgovačkim društvima i drugim propisima.
- (2) Stvaranje zajedničkog pothvata (joint venture) koji na trajnijoj osnovi djeluje kao neovisan gospodarski subjekt smatrat će se koncentracijom u smislu stavka 1. ovoga članka.
- (3) Stjecanje kontrole u smislu stavka 1. ovoga članka ostvaruje se putem prava, ugovora ili drugih sredstava kojima jedan ili više poduzetnika, bilo posebno, bilo zajednički, uzimajući u obzir sve pravne i činjenične okolnosti, stječe mogućnost ostvarivanja prevladavajućeg utjecaja nad jednim ili više poduzetnika.
- (4) Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Vijeća propisuje način prijave i kriterije za ocjenu koncentracija.
- (5) Stvaranje zajedničkog pothvata (joint venture) koji kao cilj ima koordinaciju tržišnog natjecanja između poduzetnika koji ostaju nezavisni, ne smatra se koncentracijom, a ocjenjuje se u smislu članka 9. ovoga Zakona.

Stjecanje dionica ili udjela poduzetnika pod kontrolom drugih poduzetnika

Članak 20.

Stjecanje dionica ili udjela, koje je posljedica restrukturiranja poduzetnika pod kontrolom drugih poduzetnika (pripajanje, spajanje, prijenos imovine i slično), u smislu članka 5. ovoga Zakona, ne smatra se koncentracijom.

Stjecanje dionica ili udjela u okviru redovnoga poslovanja banaka, društava za osiguranje i drugih financijskih institucija

Članak 21.

(1) Ne smatra se koncentracijom kada banke ili druge financijske institucije, investicijski fondovi ili društva za osiguranje, u svojem redovnom poslovanju, koje uključuje promet i posredovanje vrijednosnim papirima, za vlastiti račun ili račun trećih, privremeno drže udjele s namjerom njihove daljnje prodaje, ako ne koriste pravo glasa s obzirom na te udjele na takav način da to utječe na konkurentno ponašanje tog poduzetnika, odnosno ako ostvaruju pravo glasa samo u svrhu pripreme prodaje cijelog ili dijela poduzetnika ili njegovih udjela, odnosno prodaju njegovih dionica, te ako istodobno ispunjavaju sljedeće uvjete:

1. da ni na koji način ne poduzimaju mjere kojima se narušava, ograničava ili sprječava tržišno natjecanje,
2. da rečene prodaje obave u roku od jedne godine, od stjecanja opisanih u stavku 1. ovoga članka.

(2) Agencija može, na zahtjev, izuzetno odobriti produženje roka iz stavka 1. točke 2. ovoga članka, ako poduzetnici iz stavka 1. ovoga članka dokažu da transakcija nije moguća u utvrđenom roku.

Obveza prijave namjere koncentracije

Članak 22.

(1) Namjeravanu koncentraciju poduzetnika, iz članka 19. stavka 1. i stavka 2. ovoga Zakona, sudionici koncentracije obvezni su prijaviti Agenciji kada su ispunjeni uvjeti iz stavka 4. ovoga članka.

(2) Prijava namjere koncentracije, u obliku propisanom člankom 45. ovoga Zakona, podnosi se Agenciji na ocjenu bez odgode, a najkasnije u roku od osam dana od dana objave javne ponude ili dana sklapanja ugovora kojima se ostvaruje kontrola ili prevladavajući utjecaj nad poduzetnikom, ovisno o tome što nastupi ranije.

(3) Prijavom namjeravane koncentracije nastupa zabrana provedbe koncentracije za sve sudionike koncentracije, do donošenja konačnog rješenja Agencije kojim se koncentracija dopušta, odnosno do isteka rokova iz članka 26. stavka 1. i stavka 3., te članka 56. stavka 5. ovoga Zakona.

(4) Koncentraciju su sudionici obvezni prijaviti Agenciji, ako su istodobno ispunjeni sljedeći uvjeti:

1. da ukupan prihod svih poduzetnika sudionika koncentracije, ostvaren prodajom robe i/ili usluga na svjetskom tržištu, iznosi najmanje jednu milijardu kuna, u financijskoj godini koja je prethodila koncentraciji, i
2. da ukupan prihod svakog od najmanje dva sudionika koncentracije, ostvaren prodajom robe i/ili usluga u

Republici Hrvatskoj, iznosi najmanje 100.000.000,00 kuna, u financijskoj godini koja je prethodila koncentraciji.

(5) Ukupni prihod iz stavka 4. ovoga članka utvrđuje se uzimajući u obzir prihode svih povezanih društava poduzetnika koji stječe prevladavajući utjecaj ili kontrolu (na razini koncerna), osim prihoda ostvarenog prodajom robe i usluga, između društava unutar koncerna.

(6) U slučaju kad se koncentracija iz članka 19. stavka 1. ovoga Zakona odnosi na pripajanje ili spajanje dijela ili dijelova jednog ili više poduzetnika, neovisno o tome imaju li ti dijelovi pravnu osobnost, pri izračunu prihoda, u smislu stavka 4. ovoga članka, na strani prodavatelja bit će obračunat samo prihod onih dijelova koji su predmet koncentracije.

(7) Dvije ili više transakcija u smislu stavka 6. ovoga članka koje su provedene u razdoblju od dvije godine, smatrat će se jednom koncentracijom, izvršenom na dan posljednje transakcije.

Ukupni prihod za banke i druge financijske institucije

Članak 23.

U predmetima kontrole koncentracija, koji uključuju banke i druge financijske institucije kao sudionike koncentracija, ukupni prihod iz članka 22. stavka 4. ovoga Zakona, utvrđuje se prema ukupnom prihodu iz njihovoga redovnog poslovanja u financijskoj godini koja prethodi koncentraciji, sukladno Odluci Hrvatske narodne banke.

Ukupni prihod društava za osiguranje

Članak 24.

U predmetima kontrole koncentracija, koji uključuju društva za osiguranje kao sudionike koncentracija, ukupni prihod iz članka 22. stavka 4. ovoga Zakona, utvrđuje se prema vrijednosti bruto zaračunatih premija sudionika koncentracije, u financijskoj godini koja prethodi nastanku koncentracije.

Ispitivanje prijave koncentracije

Članak 25.

(1) Agencija će pokrenuti postupak ispitivanja prijave koncentracije, odmah nakon primanja prijave, u smislu članka 45. stavka 3. ovoga Zakona.

(2) Prilikom ocjene koncentracije Agencija razmatra moguće prednosti i učinke koje bi nastupile provedbom koncentracije, te moguće zapreke za pristup tržištu, a naročito:

1. strukturu mjerodavnog tržišta, postojeće i moguće buduće konkurente na mjerodavnom tržištu, opskrbu i mogućnosti opskrbe tržišta, troškove, rizike, tehnološke, ekonomske i pravne uvjete potrebne za pristup ili izlazak s mjerodavnog tržišta, moguće učinke koncentracije na tržišno natjecanje na mjerodavnom tržištu,

2. tržišni udjel i položaj, ekonomsku i financijsku snagu, poslovanje poduzetnika na mjerodavnom tržištu, unutarnje i vanjske prednosti sudionika koncentracije u odnosu na konkurente, te moguće izmjene poslovanja sudionika koncentracije nakon provedene transakcije,

3. učinke koncentracije na ostale poduzetnike, a osobito s obzirom na pogodnosti za potrošače, te ostale ciljeve i učinke namjeravane koncentracije, kao što su: smanjivanje cijene robe i usluga, skraćivanje tokova distribucije, smanjenje troškova prijevoza i distribucije te drugih troškova, specijalizacija proizvodnje, te druge pogodnosti koje su u izravnoj svezi s provedbom koncentracije.

(3) Sudionici koncentracije dužni su dostaviti Agenciji dokumentaciju koju smatraju bitnom za utvrđivanje činjenica iz stavka 2. ovoga članka.

Rješenje o koncentraciji

Članak 26.

(1) Ako Agencija na temelju pravovaljanih dokaza dostavljenih uz prijavu koncentracije, u smislu članka 25. ovoga Zakona, te na temelju drugih raspoloživih podataka i saznanja, utvrdi da se može razumno pretpostaviti da provedba prijavljene koncentracije nije zabranjena u smislu članka 18. ovoga Zakona te ako, u roku od 30 dana od dana dostave potpune prijave koncentracije, u smislu članka 45. stavka 3. ovoga Zakona, podnositelju prijave ne dostavi zaključak o pokretanju postupka ocjene koncentracije, smatrat će se da je koncentracija dopuštena.

(2) Agencija će, na poseban zahtjev sudionika koncentracije, u slučaju iz stavka 1. ovoga članka, rješenjem utvrditi koncentraciju dopuštenom.

(3) Ako Agencija smatra da bi provedba koncentracije mogla imati za posljedicu značajno sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišnog natjecanja na mjerodavnom tržištu, donijet će zaključak o pokretanju postupka radi ocjene njene dopuštenosti, te u roku od tri mjeseca od dana donošenja zaključka o pokretanju

postupka, donijeti rješenje:

1. kojim se koncentracija ocjenjuje dopuštenom,
2. kojim se koncentracija ocjenjuje nedopuštenom, ili
3. kojim se koncentracija ocjenjuje uvjetno dopuštenom ako se ispune određene mjere i uvjeti u rokovima koje odredi Agencija.

(4) U smislu stavka 3. točke 3. ovoga članka, Agencija će u rješenju kojim se ocjenjuje koncentracija uvjetno dopuštenom, odrediti mjere, uvjete te rokove njihova ispunjenja, kako provedba koncentracije ne bi imala za posljedicu značajno sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišnog natjecanja na mjerodavnom tržištu.

(5) U slučaju iz stavka 3. točke 3. ovoga članka, sudionici koncentracije mogu, u pravilu, nastaviti radnje radi provedbe koncentracije tek nakon što ispune utvrđene mjere i uvjete iz stavka 4. ovoga članka, osim ako Agencija iz naročito opravdanih razloga ne utvrdi drukčije.

Ukidanje i izmjena rješenja

Članak 27.

(1) Agencija će po službenoj dužnosti ili na zahtjev stranke ukinuti rješenje doneseno u smislu članka 26. ovoga Zakona, u slučajevima:

1. ako je rješenje bilo doneseno na temelju netočnih ili neistinitih podataka koji su bili od odlučujućeg utjecaja za njegovo donošenje, i
2. ako stranka nije ispunila uvjete i mjere određene rješenjem Agencije, u smislu članka 26. stavka 4. ovoga Zakona.

(2) Agencija može po službenoj dužnosti ili na zahtjev stranke izmijeniti rješenje doneseno u smislu članka 26. ovoga Zakona kada stranke ne mogu ispuniti neki od uvjeta ili krše neku od mjera određenih rješenjem Agencije, zbog okolnosti koje ne ovise o volji stranke.

Mjere nakon provedbe nedopuštene koncentracije

Članak 28.

(1) Agencija će po službenoj dužnosti posebnim rješenjem odrediti sve neophodne mjere za osiguranje učinkovitog tržišnog natjecanja na mjerodavnom tržištu, te odrediti rokove za njihovo izvršenje u slučajevima:

1. kada je koncentracija provedena protivno rješenju Agencije kojim se ista ocjenjuje nedopuštenom u smislu članka 26. stavak 3. ovoga Zakona, ili
2. kada je koncentracija provedena bez podnošenja prijave namjere koncentracije i bez odluke Agencije, a dovela je do sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja, u smislu članka 18. ovoga Zakona.

(2) Rješenjem iz stavka 1. ovoga članka, Agencija naročito može:

1. naložiti da se stečene dionice ili poslovni udjeli prenesu (otuđe),
2. zabraniti ili ograničiti ostvarivanje prava glasa vezanog uz dionice ili udjele u poduzetnicima - sudionicima koncentracije i prestanak kontrole zajedničkog pothvata (joint ventura) ili drugih oblika iz članka 19. ovoga Zakona koji su doveli do nedopuštene koncentracije.

V. STRUČNA MIŠLJENJA AGENCIJE

Izdavanje stručnih mišljenja

Članak 29.

(1) Agencija, na zahtjev ministarstava i drugih državnih tijela, izdaje stručna mišljenja o sukladnosti s ovim Zakonom nacрта prijedloga zakona i drugih propisa, te o ostalim pitanjima koja mogu značajno utjecati na tržišno natjecanje.

(2) Agencija može, po službenoj dužnosti, zatražiti od ministarstava ili drugih državnih tijela dostavljanje na uvid nacрта prijedloga zakona i drugih propisa, radi izdavanja stručnih mišljenja o njihovoj sukladnosti s ovim Zakonom, ako smatra da mogu značajno utjecati na tržišno natjecanje.

(3) Odredbe stavaka 1. i 2. ovoga članka odgovarajuće se primjenjuju i u slučajevima donošenja ili predlaganja akata jedinica lokalne i jedinica područne (regionalne) samouprave, te strukovnih i drugih organizacija koje donose akte, postupajući sukladno s dodijeljenim im javnim ovlastima.

(4) Mišljenja donijeta na temelju odredaba stavaka 2. i 3. ovoga članka, Agencija dostavlja Vladi Republike Hrvatske.

VI. AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA

Ustrojstvo Agencije

Članak 30.

- (1) Agencija je pravna osoba s javnim ovlastima koja samostalno i neovisno obavlja poslove u okviru djelokruga i nadležnosti određenih ovim Zakonom, za što odgovara Hrvatskom saboru.
- (2) Sjedište Agencije je u Zagrebu.
- (3) Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja je tijelo koje upravlja Agencijom.
- (4) Predsjednik Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja zastupa, predstavlja i rukovodi Agencijom.
- (5) U rukovođenju Agencijom predsjednik Vijeća organizira i vodi rad i poslovanje Agencije, vodi stručni rad i odgovoran je za stručni rad Agencije.
- (6) Agencija ima stručne službe i odjele, sukladno s općim aktima Agencije.
- (7) Sredstva za obavljanje poslova iz djelokruga Agencije osiguravaju se iz proračuna Republike Hrvatske.
- (8) Za ostvarivanje prava i obveza iz radnog odnosa, na zaposlenike Agencije primjenjuju se opći propisi o radu.
- (9) Agencija donosi Statut kojega potvrđuje Hrvatski sabor.
- (10) Upravne pristojbe koje naplaćuje Agencija, prihod su proračuna Republike Hrvatske.

Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja

Članak 31.

- (1) Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja je tijelo koje upravlja radom Agencije, a sastoji se od pet članova, od kojih je jedan predsjednik Vijeća.
- (2) Predsjednika i ostale članove Vijeća imenuje i razrješava dužnosti Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske.
- (3) Zamjenika predsjednika, na prijedlog predsjednika Vijeća, bira Vijeće većinom glasova.

Uvjeti za imenovanje i trajanje mandata

Članak 32.

- (1) Predsjednikom i članom Vijeća može biti imenovan državljanin Republike Hrvatske koji ima visoku stručnu spremu, deset godina radnog staža u struci, te koji ima posebna znanja s područja prava tržišnog natjecanja, prava trgovačkih društava, trgovačkog prava, financija i računovodstva, mikroekonomije, odnosno, drugih srodnih područja pravnih ili ekonomskih znanosti.
- (2) Predsjednik i članovi Vijeća imenuju se na razdoblje od pet godina, te mogu biti ponovno imenovani.
- (3) Predsjednik i članovi Vijeća dužnost obnašaju profesionalno.
- (4) Predsjednik i članovi Vijeća ne mogu biti državni dužnosnici, osobe koje obnašaju dužnost u tijelima političke stranke niti članovi uprava, nadzornog odbora te upravnih vijeća poduzetnika, ili biti u članstvima bilo kojih drugih oblika udruživanja pravnih ili fizičkih osoba, koji bi mogli dovesti do sukoba interesa.
- (5) Predsjednik i članovi Vijeća mogu pisati i objavljivati stručne ili znanstvene radove i sudjelovati u radu stručnih ili znanstvenih skupova.
- (6) Predsjednik i članovi Vijeća su obvezni ponašati se tako da ne umanjuju ugled Agencije, te da ne dovode u pitanje samostalnost i neovisnost Agencije pri donošenju odluka.
- (7) Zabranjen je svaki oblik utjecaja na rad Vijeća koji bi mogao dovesti u pitanje neovisnost Agencije, a napose uporabu javnih ovlasti i sredstava javnog priopćavanja, te uopće javnog istupanja u namjeri da se utječe na rad Vijeća.

Razrješenje predsjednika i članova Vijeća

Članak 33.

- (1) Hrvatski sabor može razriješiti dužnosti predsjednika, odnosno člana Vijeća prije isteka mandata, na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, ako:
 1. to sam zatraži,
 2. bude osuđen za kazneno djelo koje ga čini nedostojnim obavljanja dužnosti predsjednika, odnosno člana Vijeća,
 3. trajno izgubi sposobnost obavljanja povjerenih mu dužnosti,
 4. tijekom mandata preuzme neku od dužnosti iz članka 32. stavka 4. ovoga Zakona,
 5. povrijedi odredbe ovoga Zakona u obnašanju dužnosti.
- (2) O postojanju razloga za razrješenje predsjednika, odnosno člana Vijeća prije isteka mandata Vijeće je obvezno izvijestiti Vladu Republike Hrvatske.

(3) Prije donošenja odluke o razrješenju predsjedniku, odnosno članu Vijeća mora se omogućiti da se izjasni o razlozima razrješenja.

Način donošenja odluka

Članak 34.

(1) Odluke o svim općim i pojedinačnim aktima Vijeće donosi na sjednicama većinom od najmanje tri glasa, a član Vijeća ne može biti suzdržan od glasovanja.

(2) Tri člana Vijeća čine kvorum, a svakoj sjednici Vijeća obvezno prisustvuje predsjednik Vijeća, odnosno u njegovoj odsutnosti njegov zamjenik.

Djelokrug Vijeća

Članak 35.

(1) Vijeće obavlja sljedeće poslove:

1. upravlja radom Agencije,
2. odlučuje o svim pitanjima za koje je Agencija nadležna na temelju odredaba ovoga Zakona,
3. predlaže Vladi Republike Hrvatske donošenje propisa na temelju odredaba ovoga Zakona,
4. donosi podzakonske akte na temelju odredaba ovoga Zakona, te druge podzakonske akte, potrebne za njegovu provedbu,
5. donosi upravne akte kojima se okončava postupak pred Agencijom u smislu članka 57. ovoga Zakona,
6. ocjenjuje sukladnost nacрта prijedloga zakona i drugih akata s ovim Zakonom.
7. utvrđuje metodološke osnove za istraživanje tržišnog natjecanja,
8. utvrđuje pravila i mjere za zaštitu tržišnog natjecanja, mjere za otklanjanje sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja i druge mjere za unaprjeđenje prava i politike tržišnog natjecanja na području Republike Hrvatske,
9. donosi mišljenja i stručne stavove o rješenjima i razvoju komparativne prakse iz područja prava i politike tržišnog natjecanja,
10. na zahtjev Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske izdaje stručna mišljenja o pitanjima iz područja prava i politike tržišnog natjecanja,
11. obavlja poslove međunarodne suradnje, vezane uz izvršenje međunarodnih obveza Republike Hrvatske, prenijetih u ovlast Agencije, te uz izvršenje projekata međunarodnih i europskih gospodarskih integracija, odnosno surađuje s inozemnim tijelima ovlaštenima za tržišno natjecanje te međunarodnim organizacijama i institucijama,
12. obavlja ostale poslove vezane uz provedbu ovoga Zakona.

(2) U obavljanju poslova iz svoga djelokruga, u smislu stavka 1. ovoga članka, Vijeće može osnovati stručna savjetodavna tijela koja mu pomažu u donošenju odluka.

(3) U ocjeni oblika sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja koji mogu utjecati na trgovinu između Republike Hrvatske i Europskih zajednica, Vijeće u skladu s člankom 70. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica i Republike Hrvatske (»Narodne novine« - Međunarodni ugovori, broj 14/01), primjenjuje na odgovarajući način kriterije koji proizlaze iz pravilne primjene pravila o tržišnom natjecanju u Europskim zajednicama.

Izješće o radu i službeni glasnik

Članak 36.

(1) Vijeće je dužno jednom godišnje za proteklu kalendarsku godinu podnijeti Hrvatskom saboru izvješće o radu Agencije.

(2) Agencija izdaje i službeni glasnik Agencije.

Stručna služba Agencije

Članak 37.

Stručna služba Agencije obavlja upravne i stručne poslove zaštite tržišnog natjecanja, a naročito:

1. vodi postupak u pojedinačnim pitanjima, te nakon utvrđenja svih relevantnih činjenica i okolnosti za donošenje odluke izvještava Vijeće za tržišno natjecanje koji odlučuje o konkretnoj upravnoj stvari sukladno odredbama ovoga Zakona,
2. izrađuje nacрте podzakonskih akata u smislu odredaba ovoga Zakona, te nacрте drugih podzakonskih akata potrebnih za njegovu provedbu,
3. izrađuje nacрте upravnih akata kojima se okončava postupak pred Agencijom,

4. izrađuje nacрте mišljenja na nacрте prijedloga zakona i podzakonskih akata, kao i nacрте mišljenja o drugim aktima i mjerama kojima se može spriječiti, ograničiti ili narušiti tržišno natjecanje,

5. predlaže pravila i mjere za zaštitu tržišnog natjecanja, mjere za otklanjanje sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja i druge mjere za unaprjeđenje prava i politike tržišnog natjecanja na području Republike Hrvatske,

6. predlaže Vijeću metodološke osnove za istraživanje tržišnog natjecanja, stručne pojmove u hrvatskom jeziku i poslovne standarde,

7. prati i analizira uvjete na tržištu s ciljem razvoja tržišnog natjecanja,

8. prikuplja podatke i obavijesti od poduzetnika, koji su bitni za ispitivanje tržišta i utvrđivanje stanja na tržištu, neovisno o konkretnim postupcima koje Agencija vodi,

9. prikuplja podatke i obavijesti od poduzetnika o stanju na pojedinim tržištima, te prije donošenja zaključka o pokretanju postupka u svakom pojedinom slučaju nastoji postići ponovnu uspostavu učinkovitoga tržišnog natjecanja na mjerodavnom tržištu, ako je to u javnom interesu, i nije riječ o značajnom sprječavanju, ograničavanju i narušavanju tržišnog natjecanja,

10. obavlja poslove međunarodne suradnje, vezane uz izvršenje međunarodnih obveza Republike Hrvatske, prenijetih u ovlast Agencije, te uz izvršenje projekata međunarodnih i europskih gospodarskih integracija, odnosno surađuje s inozemnim tijelima ovlaštenima za tržišno natjecanje te međunarodnim organizacijama i institucijama,

11. priprema nacrt godišnjeg izvješća o radu Agencije,

12. priprema službeni glasnik Agencije,

13. obavlja ostale poslove po nalogu Vijeća vezane uz provedbu ovoga Zakona.

Sukob interesa zaposlenika

Članak 38.

(1) Osobe zaposlene u stručnim službama i odjelima Agencije ne mogu biti članovi uprava ili nadzornih odbora te upravnih vijeća poduzetnika, ili biti u članstvima bilo kojih drugih oblika udruživanja pravnih ili fizičkih osoba, koja bi mogla dovesti u sumnju njihovu nepristranost u vođenju postupaka pred Agencijom.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, dopušteno je članstvo i sudjelovanje u znanstvenim udrugama i asocijacijama, pod uvjetom da isto ne utječe na nepristranost u vođenju postupaka pred Agencijom.

VII. POSTUPAK DONOŠENJA ODLUKA PRED AGENCIJOM

Primjena odredaba koje uređuju postupak pred Agencijom

Članak 39.

U postupcima pred Agencijom, ukoliko nije drukčije propisano ovim Zakonom, primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku.

Stranke u postupku

Članak 40.

Stranka je osoba na čiji zahtjev je pokrenut postupak, protiv koje se vodi postupak, odnosno osoba ili udruženje osoba na čije interese odluka Agencije može značajno utjecati, i za koje je na njihov zahtjev Agencija utvrdila da imaju položaj stranke u postupku.

Pokretanje postupka

Članak 41.

(1) Agencija pokreće postupak u smislu ovoga Zakona, po službenoj dužnosti ili na temelju zahtjeva stranke. Postupak je pokrenut danom donošenja zaključka o pokretanju postupka opisanog člankom 46. ovoga Zakona.

(2) Iznimno, Agencija neće pokrenuti postupak u smislu stavka 1. ovoga članka ako ocijeni da je riječ o postupanju na tržištu koje ima neznatan učinak na tržišno natjecanje, ili da je zanemarivo za razvoj i održavanje učinkovitog tržišnog natjecanja, odnosno da pokretanje postupka nije u javnom interesu.

(3) Agencija će pokrenuti postupak po službenoj dužnosti, ako ocijeni da je riječ o mogućem značajnom narušavanju, ograničavanju ili sprječavanju tržišnog natjecanja, te:

1. ako je to potrebno radi zaštite identiteta podnositelja, i/ili

2. ako, se s obzirom na sve okolnosti slučaja, čini vjerojatnim da podnositelj nema dovoljno sredstava za pokretanje i vođenje postupka.

(4) Zahtjev za pokretanje postupka pred Agencijom, sukladno odredbama ovoga Zakona, može podnijeti:

1. svaka pravna ili fizička osoba koja za to ima pravni ili ekonomski interes,
2. strukovna ili gospodarska interesna udruga, odnosno komora poduzetnika,
3. udruga potrošača, ili
4. Vlada Republike Hrvatske, tijela državne uprave, te tijela jedinice lokalne i jedinice područne (regionalne) samouprave.

Zahtjev za pokretanjem postupka

Članak 42.

(1) Zahtjev za pokretanjem postupka pred Agencijom, u kojem sudjeluju stranke sa suprotnim interesima, sadrži:

1. naziv i sjedište pravne osobe, odnosno ime i prezime i prebivalište fizičke osobe – podnositelja zahtjeva,
2. podatke pomoću kojih se može odrediti protiv koga se podnosi zahtjev,
3. opis činjeničnog stanja, prakse ili okolnosti koje su razlog za podnošenje zahtjeva.

(2) Uz zahtjev za pokretanjem postupka, podnositelj može priložiti osobito:

1. isprave i druge dokaze kojima raspolaže te kojima se potvrđuju navodi iz stavka 1. točke 3. ovoga članka,
2. procjenu mjerodavnog tržišta,
3. procjenu tržišnog udjela podnositelja te tržišnih udjela konkurenata na tržištu,
4. izvadak iz sudskog registra, obrtnicu, ili druge odgovarajuće isprave o registraciji podnositelja,
5. godišnje izvješće ili financijske izvještaje ili druge računovodstvene isprave podnositelja za financijsku godinu koja prethodi podnošenju zahtjeva.

(3) Danom primitka zahtjeva u postupku u kojem sudjeluju stranke sa suprotnim interesima smatra se dan kad je Agencija primila sve podatke iz stavka 1. ovoga članka.

Dopuna zahtjeva i odustanak od zahtjeva

Članak 43.

(1) Ako podnositelj zahtjeva za pokretanje postupka pred Agencijom, pri podnošenju zahtjeva ne dostavi podatke navedene u članku 42. stavku 1. ovoga Zakona, Agencija će tražiti dopunu podataka od podnositelja.

(2) Ako podnositelj zahtjeva u roku od osam dana ne postupi po traženju Agencije iz stavka 1. ovoga članka, smatrat će se da je odustao od zahtjeva.

Zahtjev za pojedinačnim izuzećem sporazuma

Članak 44.

(1) Zahtjevu za pojedinačnim izuzećem sporazuma prilaže se:

1. izvornik ili ovjereni preslik, odnosno ovjereni prijevod sporazuma, ako službeni tekst sporazuma nije na hrvatskom jeziku,
2. izvadak iz sudskog registra, obrtovnice, ili druge odgovarajuće isprave o registraciji podnositelja,
3. godišnje izvješće ili financijski izvještaji te druge računovodstvene isprave, za financijsku godinu koja prethodi sklapanju sporazuma, za sve sudionike sporazuma,
4. drugi podaci za koje Agencija utvrdi da su neophodni za utvrđenje pojedinačnog izuzeća sporazuma.

(2) Zahtjevu za pojedinačnim izuzećem sporazuma može se priložiti:

1. procjena mjerodavnog tržišta,
2. procjena tržišnih udjela sudionika sporazuma te njihovih konkurenata na tržištu.

(3) Danom primitka zahtjeva za pojedinačnim izuzećem sporazuma smatra se dan kad je Agencija primila sve podatke i isprave iz stavka 1. ovoga članka, o čemu Agencija izdaje podnositelju posebnu potvrdu.

Prijava namjere koncentracije

Članak 45.

(1) Uz prijavu namjere koncentracije, prilažu se:

1. izvornik pravnog temelja koncentracije ili ovjereni preslik, odnosno ovjereni prijevod, ako službeni tekst izvornika pravnog temelja koncentracije nije na hrvatskom jeziku,
2. godišnje financijsko izvješće za sudionike koncentracije za financijsku godinu koja prethodi koncentraciji,
3. ostali podaci uređeni propisom o koncentracijama.

(2) Podnositelj prijave koncentracije dužan je u prijavi navesti ima li namjeru podnijeti zahtjev za ocjenu koncentracije nekom drugom tijelu, ovlaštenom za ocjenu koncentracije izvan teritorija Republike Hrvatske, ili

je već takav zahtjev podnio, te dostaviti odluku toga tijela, ukoliko je ista već donesena.

(3) Danom primitka prijave koncentracije, smatra se dan kad je Agencija primila sve podatke i isprave navedene u stavcima 1. i 2. ovoga članka, o čemu Agencija podnositelju izdaje posebnu potvrdu.

Zaključak o pokretanju postupka

Članak 46.

(1) Agencija donosi zaključak o pokretanju postupka po službenoj dužnosti ili po primitku zahtjeva, u smislu odredaba ovoga Zakona.

(2) Zaključak o pokretanju postupka naročito sadrži:

1. oznaku predmeta na koji se zaključak odnosi,
2. odredbe ovoga Zakona na temelju kojih se pokreće postupak, te
3. zahtjev za dostavom relevantne dokumentacije u smislu članka 48. ovoga Zakona.

(3) Protiv zaključka o pokretanju postupka nije dopuštena posebna žalba niti je dopušteno pokretanje upravnog spora.

Odgovor na zahtjev

Članak 47.

(1) U postupku u kojem sudjeluju stranke sa suprotnim interesima Agencija će po jedan primjerak zaključka o pokretanju postupka i zahtjeva za pokretanjem postupka iz članka 42. stavka 1. ovoga Zakona, dostaviti na odgovor stranci protiv koje je postupak pokrenut, te osobama za koje je utvrđeno da imaju položaj stranke, osim podataka koji se smatraju službenom tajnom, u smislu članka 51. ovoga Zakona.

(2) Odgovor se daje u roku koji odredi Agencija, u svakom pojedinom slučaju. Taj rok ne može biti kraći od osam ni duži od trideset dana.

(3) U zadanom roku, stranka protiv koje je pokrenut postupak dužna je dostaviti Agenciji traženi odgovor i druga očitovanja, te ostale priloge i dokumentaciju koji se odnose na zahtjev.

(4) Iznimno od stavaka 2. i 3. ovoga članka, stranka može iz opravdanih razloga tražiti produljenje roka za dostavu odgovora. Agencija može odobriti produljenje roka za najdulje trideset dana.

(5) Ako stranka protiv koje je postupak pokrenut ne postupi po zahtjevu i u rokovima koje odredi Agencija, ili ako izjavi da nije u mogućnosti postupiti po zahtjevu, Agencija će poduzeti neophodne radnje u smislu glave VIII. ovoga Zakona, a činjenice i okolnosti relevantne za postupak, utvrdit će po službenoj dužnosti, temeljem vlastitih saznanja, raspoloživih podataka i dokumentacije, te će bez odgađanja zakazati usmenu raspravu.

Prikupljanje podataka

Članak 48.

(1) U provedbi postupka, Agencija je ovlaštena pisanim zahtjevom:

1. od poduzetnika zahtijevati sve potrebne obavijesti, u obliku pisanih očitovanja ili usmenih izjava te dostavu na uvid potrebnih podataka i dokumentacije,

2. zahtijevati od poduzetnika da Agenciji omogući neposredan uvid u sve poslovne prostorije, svu nepokretnu i pokretnu imovinu, poslovne knjige, baze podataka i drugu dokumentaciju,

3. zahtijevati potrebne podatke i obavijesti i od drugih osoba koje po ocjeni Agencije mogu pridonijeti rješavanju i pojašnjenju određenih pitanja o sprječavanju, ograničavanju ili narušavanju tržišnog natjecanja,

4. zahtijevati i obavljanje drugih radnji koje smatra potrebnima radi utvrđenja svih relevantnih činjenica u postupku.

(2) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati pravni temelj, predmet i svrhu zahtjeva, rok za njegovo provođenje, te kazne za nepostupanje po zahtjevu propisane ovim Zakonom.

(3) Poduzetnici i druge osobe, dužni su postupiti po zahtjevu Agencije iz stavka 1. ovoga članka.

Pretraga stana, prostorija i zapljena stvari

Članak 49.

(1) Ako postoji osnovana sumnja da stranka u postupku ili treća osoba, ima u posjedu isprave ili druga sredstva od značenja za utvrđivanje materijalne istine u postupku, Agencija će od nadležnog prekršajnog suda zatražiti izdavanje pisanog naloga za pretragu osoba, stana, odnosno prostorija te zapljenu predmeta i dokumentacije poduzetnika ili treće osobe.

(2) Agencija će od nadležnog prekršajnog suda zatražiti izdavanje pisanog naloga iz stavka 1. ovoga članka i u slučajevima kada stranka u postupku ili treća osoba ne postupe po zahtjevu Agencije iz članka 37. točke 8. i točke 9. te članka 48. ovoga Zakona.

Pravo uvida u spis

Članak 50.

(1) Stranke u postupku koji se vodi pred Agencijom imaju pravo uvida u spis predmeta. Agencija će na trošak stranke načiniti presliku spisa ili pojedinih isprava.

(2) Zahtjev za uvid u spis, iz stavka 1. ovoga članka, podnosi se pisano Agenciji.

(3) Agencija će odrediti termin za uvid u spis, u roku od osam dana od dana primanja zahtjeva iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Iznimno od odredaba stavaka 1. i 2. ovoga članka, ne mogu se razgledati niti prepisivati nacrti rješenja Agencije, službeni referati te zapisnici sa sjednica Vijeća, interne upute i zabilješke o predmetu, dokumentacija koju Agencija zaprimi od Europske komisije, odnosno drugih tijela Europskih zajednica, te druge isprave koje se smatraju službenom tajnom u smislu članka 51. ovoga Zakona.

Službena tajna

Članak 51.

(1) Predsjednik i članovi Vijeća te zaposlenici Agencije dužni su čuvati službenu tajnu, bez obzira na način na koji su je doznali, a obveza čuvanja službene tajne traje i nakon prestanka rada u Agenciji.

(2) Pod službenom tajnom iz stavka 1. ovoga članka, razumijeva se posebno:

1. sve ono što je kao službena tajna određeno zakonom ili drugim propisom,

2. sve ono što je kao službena tajna ili poslovna tajna određeno općim aktom ili drugim aktom poduzetnika, odnosno osoba opisanih u člancima 4. i 5. ovoga Zakona,

3. sve ono što su poduzetnici, odnosno osobe opisane u člancima 4. i 5. ovoga Zakona posebno označili kao poslovnu, odnosno službenu tajnu.

4. sva dokumentacija zaprimljena od Europske komisije i drugih tijela Europskih zajednica.

(3) Iznimno od odredbe stavaka 1. i 2. ovoga članka, neće se smatrati službenom tajnom podaci i dokumenti koji su bilo na koji način bili javno dostupni, odnosno koji se javno objavljuju na temelju posebnih propisa ili odluka tijela upravljanja, te vođenja poslova poduzetnika.

Čuvanje spisa i dokumentacije

Članak 52.

Spisi i dokumentacija koju Agencija primi od poduzetnika tijekom vođenja postupka ili koju Agencija sama obradi za potrebe vođenja postupka, čuvat će se u pismohrani Agencije, sukladno s propisima o čuvanju arhivskoga gradiva.

Izuzeće ovlaštene osobe Agencije

Članak 53.

(1) Osoba u Agenciji, ovlaštena za vođenje postupka ili za obavljanje pojedinih radnji u postupku, izuzet će se od rada u predmetu:

1. ako je u predmetu u kojem se vodi postupak stranka, svjedok, odnosno vještak,

2. ako je sa strankom, zastupnikom ili opunomoćenikom stranke, rođak u uspravnoj liniji do bilo kojeg stupnja, u pobočnoj liniji do četvrtog stupnja, a po tazbini do drugog stupnja, bračni ili izvanbračni drug, pa i u slučaju kada je brak prestao,

3. ako je sa strankom, zastupnikom ili opunomoćenikom stranke u odnosu posvojitelja, posvojenika, skrbnika, štićenika, hranitelja ili hranjenika,

4. ako je imatelj dionica ili udjela u poduzetniku koji je stranka u postupku pred Agencijom, ili u konkurentnom poduzetniku,

5. ako je u svojstvu nezavisnog stručnjaka – eksperta dala iskaze ili pisana mišljenja o pojedinim pitanjima koji su u svezi s predmetom tog postupka,

6. ako se iz drugih opravdanih razloga ne može očekivati objektivno vođenje postupka i objektivno predlaganje donošenja odluke u predmetu.

(2) Osoba iz stavka 1. ovoga članka, o postojanju kojeg od razloga navedenih u stavku 1. ovoga članka, dužna je bez odgađanja, pisano izvijestiti Vijeće.

(3) Zahtjev za izuzećem iz stavka 1. ovoga članka može podnijeti i stranka u postupku koji se vodi pred Agencijom. Zahtjev mora biti podnijen u pisanom obliku.

(4) O zahtjevu za izuzećem odlučuje Vijeće.

Usmena rasprava

Članak 54.

(1) Održavanje usmene rasprave obvezno je u svim slučajevima kada je riječ o strankama sa suprotnim interesima. Usmena rasprava je, u pravilu, javna.

(2) Agencija može odlučiti da održi usmenu raspravu u svakom slučaju kada to smatra korisnim.

(3) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, kada nakon primitka pisanog očitovanja stranke protiv koje se vodi postupak, Agencija utvrdi da među strankama nije sporno činjenično stanje i da ne postoje druge smetnje za donošenje odluke, te ako je to u javnom interesu, može i bez zakazivanja usmene rasprave donijeti odluku.

(4) Ako bilo koja od pozvanih stranaka, odnosno njihovih punomoćnika, ne dođe na prvu usmenu raspravu zakazanu u postupku, Agencija će, u pravilu, odgoditi usmenu raspravu i zakazati novu.

(5) Ako bilo koja od stranaka u postupku ne dođe na sljedeću usmenu raspravu, zakazanu na temelju odredbe stavka 4. ovoga članka, Agencija, u pravilu, neće zakazivati novu usmenu raspravu, već će u postupku odlučiti na temelju vlastitih saznanja, raspoloživih podataka i dokumentacije.

Privremene mjere

Članak 55.

(1) Agencija može donijeti rješenje o privremenoj mjeri kada smatra da pojedine radnje sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja, u smislu ovoga Zakona, prijete nastankom izravnoga značajnoga štetnog učinka za poduzetnike, odnosno pojedina područja gospodarstva ili interese potrošača.

(2) U rješenju o privremenoj mjeri iz stavka 1. ovoga članka, Agencija nalaže obustavu postupanja, ispunjenje posebnih uvjeta ili druge mjere razumno potrebne za uklanjanje štetnog učinka sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja, te trajanje mjere koje u pravilu ne smije biti duže od tri mjeseca.

Rokovi za donošenje rješenja

Članak 56.

(1) Rješenje iz članka 26. stavka 3. i 4. ovoga Zakona, Agencija će donijeti u roku od tri mjeseca od dana donošenja zaključka o pokretanju postupka.

(2) Rješenje iz članka 12. stavka 2. i stavka 5. ovoga Zakona, Agencija će donijeti u roku od četiri mjeseca od dana donošenja zaključka o pokretanju postupka.

(3) Rješenje iz članka 17. ovoga Zakona, koje se odnosi na zlouporabe vladajućeg položaja, Agencija će donijeti u roku od četiri mjeseca od dana kada utvrdi sve činjenice odlučujuće za donošenje konačnog rješenja.

(4) Rješenje temeljeno na članku 10., članku 12. stavku 5., članku 13. stavku 4., članku 14., članku 27. i 28. ovoga Zakona, Agencija će donijeti u roku od četiri mjeseca od dana kada utvrdi sve činjenice odlučujuće za donošenje konačnog rješenja.

(5) Agencija može i nadalje produljivati rok za donošenje rješenja iz stavaka 1. 2. ovoga članka za naredni rok od tri, odnosno četiri mjeseca, u slučajevima kada Agencija ocijeni da je za utvrđivanje činjeničnog stanja i ocjenu dokaza potrebno izvršiti dopunska vještačenja ili analize, ili kada je riječ o osjetljivim industrijama ili tržištima, o čemu je obvezna izvijestiti stranke u postupku prije isteka roka.

Upravni akti Agencije

Članak 57.

U smislu članka 35. stavka 1. točke 2. i 5. ovoga Zakona, Agencija naročito donosi rješenja kojima se:

1. ocjenjuje sukladnost sporazuma s odredbama ovoga Zakona,
2. utvrđuje izuzeće sporazuma na temelju članka 12. ovoga Zakona,
3. utvrđuje zlouporabe vladajućeg položaja na temelju članaka 15. i 16. ovoga Zakona,
4. ocjenjuje dopuštenost koncentracija na temelju članka 26. ovoga Zakona,
5. određuje privremene mjere na temelju članka 55. ovoga Zakona,
6. posebnim rješenjem poništava, ukida ili mijenja rješenje Agencije na temelju članka 14. i članka 27. ovoga Zakona,
7. određuju posebne mjere za ponovnu uspostavu učinkovitog tržišnog natjecanja kod zabranjenih koncentracija na temelju članka 28. ovoga Zakona,
8. donosi druga rješenja, odnosno zaključke na temelju odredbi ovoga Zakona.

Sudska zaštita

Članak 58.

Protiv rješenja Agencije iz članka 57. ovoga Zakona nije dopuštena žalba, ali nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske.

Objava

Članak 59.

(1) Rješenja Agencije iz članka 57. točaka 1. do 7. ovoga Zakona, objavljuju se u »Narodnim novinama«.

(2) U »Narodnim novinama« objavljivat će se i presude, odnosno rješenja Upravnog suda, po tužbi povodom rješenja Agencije iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Rješenja, odnosno presude iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, te ostali akti Agencije, mogu se objavljivati u službenom glasilu Agencije odnosno na web-stranicama Agencije.

(4) Podaci koji se smatraju službenom tajnom, u smislu članka 51. ovoga Zakona, izuzet će se od objave u smislu stavka 1., 2. i 3. ovoga članka.

VIII. KAZNENE ODREDBE

Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka

Članak 60.

Na temelju rješenja Agencije, kojim je utvrđena povreda odredaba ovoga Zakona, Agencija podnosi prekršajnom sudu zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka protiv poduzetnika i odgovorne osobe poduzetnika.

Teške povrede odredaba ovoga Zakona

Članak 61.

(1) Novčanom kaznom u iznosu do najviše 10% vrijednosti ukupnoga godišnjeg prihoda poduzetnika, obračunske godine koja je prethodila godini u kojoj je prekršaj počinjen, kaznit će se za prekršaj poduzetnik pravna ili fizička osoba, ako:

1. sklopi zabranjeni sporazum ili na koji drugi način sudjeluje u sporazumu kojim je narušeno, ograničeno ili spriječeno tržišno natjecanje, u smislu članka 9. ovoga Zakona,

2. zlorupabi vladajući položaj na način opisan odredbom članka 16. ovoga Zakona,

3. sudjeluje u provedbi zabranjene koncentracije poduzetnika, opisanoj odredbom članka 18. ovoga Zakona, ili

4. ne postupi po rješenju Agencije (članak 57. točke 1. do 7.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 200.000,00 kuna.

Ostale povrede odredaba ovoga Zakona

Članak 62.

(1) Novčanom kaznom u iznosu do najviše 1% vrijednosti ukupnoga godišnjeg prihoda poduzetnika, obračunske godine koja je prethodila godini u kojoj je prekršaj počinjen, kaznit će se za prekršaj poduzetnik pravna ili fizička osoba, ako:

1. Agenciji podnese netočne ili neistinite podatke od utjecaja na donošenje rješenja o pojedinačnom izuzeću sporazuma (članak 14. stavak 1.),

2. Agenciji ne podnese prijavu namjere koncentracije (članak 22.).

3. Agenciji podnese netočne ili neistinite podatke u postupku ocjene koncentracije (članak 25., članak 26. stavak 1. točka 1.),

4. ne postupi po zahtjevu Agencije (članak 47. stavak 3., članak 48. stavak 1. i 3.),

5. ne postupi po rješenju Agencije (članak 57. točka 8.)

6. ne postupi po pisanom nalogu prekršajnog suda (članak 49.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 15.000,00 do 50.000,00 kuna.

Kazne za osobe koje nisu stranke u postupku

Članak 63.

(1) Novčanom kaznom od 15.000,00 do 50.000,00 kuna, kaznit će se za prekršaj poduzetnik pravna osoba koja nema položaj stranke u postupku pred Agencijom, a koja ne postupi po zahtjevu Agencije (članak 37. točka 8. i 9. i članak 48. stavak 1. točka 3. i 4. i stavak 3.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit

će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 10.000,00 kuna, kaznit će se za prekršaj poduzetnik fizička osoba koji nema položaj stranke u postupku pred Agencijom, a koja ne postupi po zahtjevu Agencije (članak 37. točke 8. i 9. i članak 48. stavak 1. točka 3. i 4. i stavak 3.).

Zastara

Članak 64.

(1) Prekršajni postupak zbog povrede odredaba ovoga Zakona ne može biti pokrenut kada proteknu tri godine od dana počinjenja prekršaja.

(2) Zastarijevanje iz stavka 1. prekida se svakom radnjom ovlaštenog tijela, poduzetom radi progona počinitelja prekršaja. Poslije svakog prekida zastara počinje ponovno teći, ali se prekršajni postupak ni u kojem slučaju ne može voditi po isteku dvostrukog vremena određenog u stavku 1. ovoga članka.

(3) Izrečene kazne ne mogu se izvršiti ako od dana pravomoćnosti rješenja o prekršaju proteknu tri godine.

(4) Zastarijevanje izvršenja kazne prekida se svakom radnjom ovlaštenog tijela, poduzetom radi izvršenja. Poslije svakog prekida počinje ponovno teći zastara, ali kazne se ne mogu izvršiti po isteku dvostrukog vremena određenog u stavku 3. ovoga članka.

Suradnja s pravosudnim tijelima

Članak 65.

Agencija će surađivati s nadležnim sudovima u predmetima koji su vezani za sprječavanje, organičavanje ili narušavanje tržišnog natjecanja na tržištu Republike Hrvatske.

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Okončanje postupaka koji su u tijeku

Članak 66.

Postupci koji su pokrenuti pred Agencijom, do 1. listopada 2003., okončat će se primjenom odredaba Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja, (»Narodne novine«, br. 48/95., 52/97. i 89/98.).

Podzakonski akti

Članak 67.

(1) Propise iz članka 7. stavka 2., članka 11. stavka 1. točke 1., članka 13. stavka 3. i članka 19. stavka 4. ovoga Zakona, donijet će Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Vijeća, najkasnije u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Do stupanja na snagu propisa iz članka 19. stavka 4. ovoga Zakona primjenjivat će se Pravilnik o načinu vođenja Upisnika o koncentracijama (»Narodne novine«, br. 30/97.).

(3) Propise iz članka 11. stavka 1. točke 2., 3., 4. i 5., ovoga Zakona, donijet će Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Vijeća, najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(4) Vijeće će podnijeti na potvrdu Hrvatskom saboru Statut Agencije (članak 30. stavak 8.) u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Prestanak mandata ravnatelja i članova Savjeta

Članak 68.

(1) Danom imenovanja predsjednika i članova Vijeća na temelju odredbi članka 31. stavka 2. i članka 32. ovoga Zakona, prestaje mandat ravnatelja Agencije i članova Savjeta za zaštitu tržišnog natjecanja imenovanih na temelju odredbi Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja (»Narodne novine«, br. 48/95., 52/97. i 89/98.).

(2) Vlada Republike Hrvatske predložit će Hrvatskom saboru imenovanje članova Vijeća na temelju odredaba članka 31. stavka 2. i članka 32. ovoga Zakona, u roku od šezdeset dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Prestanak važenja Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja

Članak 69.

Danom početka primjene ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o zaštiti tržišnog natjecanja (»Narodne novine«, br. 48/95., 52/97. i 89/98.).

Stupanje na snagu ovoga Zakona

Članak 70.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, a počinje se primjenjivati od 1. listopada 2003.

Klasa: 330-01/03-01/03
Zagreb, 15. srpnja 2003.

HRVATSKI SABOR
Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Zlatko Tomčić, v. r.